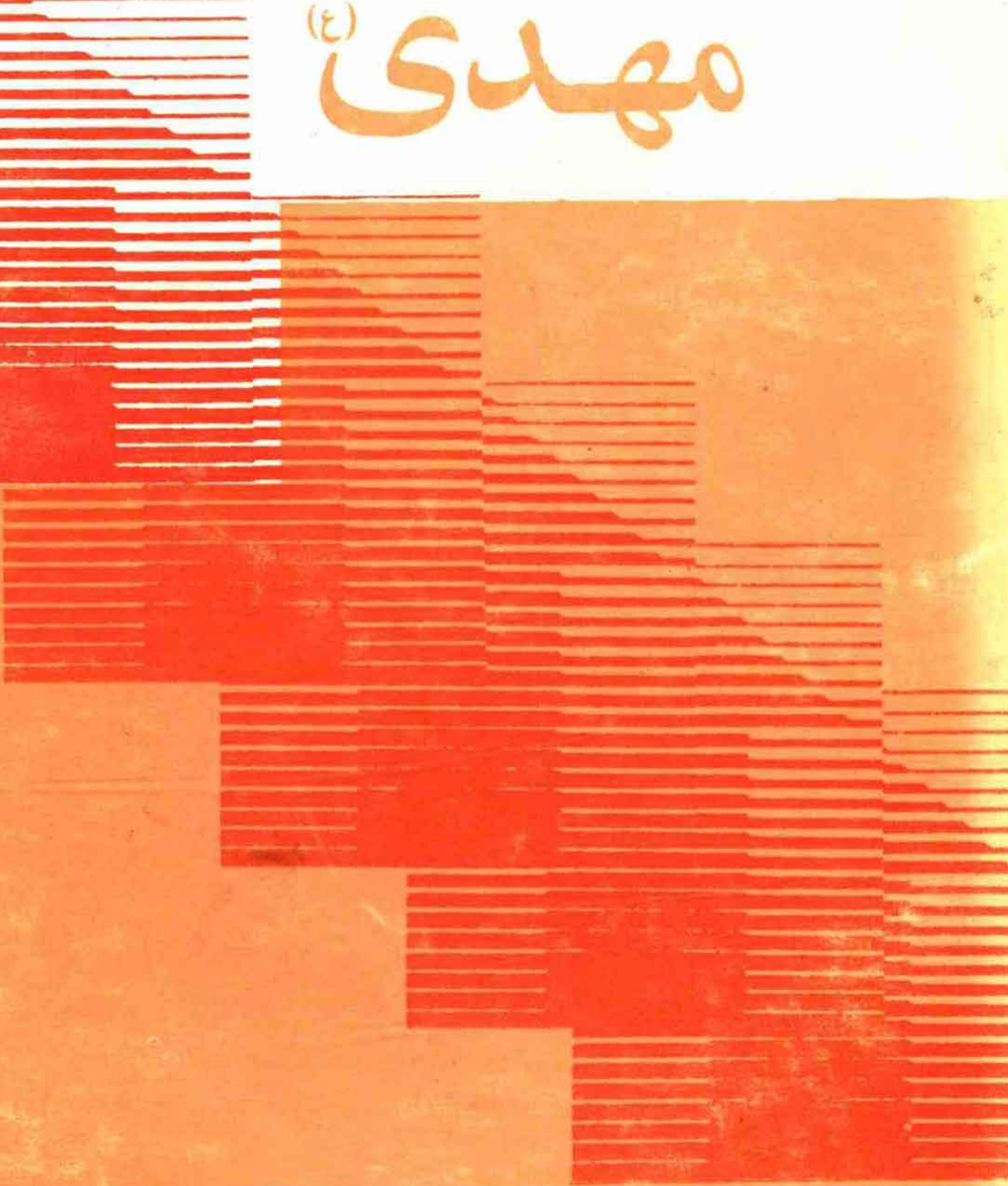

تألیف: سید محمد باقر صدر
ترجمه: سید محمدی آیت‌الله‌ی

نهضت و افق‌الادب

محمدی^(ع)

نوشته سید محمد باقر صدر

نهضت و انقلاب مهدی (ع)

ترجمه: سید مهدی آیت الله

نام کتاب : نهضت و انقلاب مهدی
نویسنده سید : محمد باقر صدر
مترجم : سید مهدی آیت الله (دادور)
حق طبع : برای مترجم محفوظ
قطع : جیبی
چاپ : پیروی
تیراژ : ۲۰۰۰

اهداء

این کتاب را به پدر بزرگوارم که از آغاز جوانی
عاشق و شیفته حضرت مهدی (ع) بود و هچنان با سخرا نیهای
منطقی و آتشینش بادشمنان حضرت در گیر بود و در منطقه خود
توانست آنان را محاکوم سازد و بیانشان برآورد آزاد و هنوز
هم با عشقی سوزان در این راه گام بر میدارد تقدیم میکنم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اعتقاد به یک منجی جهانی اختصاص به اسلام ندارد،
همه ملت‌ها ائمۀ دارای پناهگاه مذهبی هستند
انتظار چنین روزی را دارند بلکه می‌توان گفت که این
خود یک احساس فطری وندای باطنی است که از درون
هر انسانی بلند است؛ همه انسانها چشم به راه روزی هستند
که رسالت الهی صورت گیرد و همه به رشد و کمال نهائی
خود برسند حتی آنهایی که دارای یک ایدئولوژی مادی
هستند روزی را انتظار دارند که مکتبشان سراسر جهان را
فرا گیرد و مفرزها را بسوی خود کشد.

ایمان به وجود مهدی دارای یک نیروی محرک و
سازنده است که زیست و بی اثری دراد راه نداد زیرا مکتب

و بر نامه اش مبارزه با ظلم و ناپسماهیها است.

در آن روزی که کاخهای جبروتی به مردم زور میکویند و انسانها به تجاوز و ستم مشغولند و میر زندگی از حالت طبیعی و آرامش بصورت یک صحنه آتش و دود بیرون آمده و وضع غیر طبیعی نمودار گشته هر انسان آگاه و هوشیاری خواهد داشت که این وضع غیر طبیعی قاباً دوام نیست و باید انتظار روزی را داشت که یک فرد متعهد و مسئول و آگاه و نیر و مند و طبیعی با پیام و رسالت الهیش سیماهی امید بخش خود را بجهانیان خواهد شناساند و باندای ملکوتی و نهضت شمشیر و خون ارکان ستم خدا بیان خیالی که عاملان ایجاد محیط غیر طبیعی بوده اند در هم خواهد کوید و تقابها و پوششهای کاذب را به دور خواهد افکند.

مسئله انتظار که یکی از ثمره‌های ارزشیه اسلام است صفحات در خشان تاریخ را پر کرده و احساس ستم دید کان را بوانگیخت و با ذکر گونی افکار مسئله غیبت را به واقع و آینده را به حاضر تبدیل ساخت و به گوش جهانیان زمزمه کرد که این نجات بخش در کنار شما و در میان شما است.

او در محیطی زیست می‌کند که شما زندگی می‌کنید؛
او شما را می‌بیند و شما او را می‌بینید اما فرمی شناسید و می‌بان
مردان پا کدل و متعهد و مسؤول که از محیط‌های سوزناک
و پر گداز ستم رفع می‌برند او هم رفع می‌برد.

زیرا امام و رهبر زنده و حاضر است و در دردها و سوزهای
اجتماع شریک می‌باشد ولی او انتظار لحظه‌ای رامی کشد که
مأموریت سکوت‌ش پایان پذیرد و در خششی از طرف مردم
ستمده و اصلاح طلب آغاز کرد آنکه دست از آستین
قدرت بیرون کشد و بنجات ستمدید گان تاریخ بشتا بد و
اساس و بنیان ستمگران درهم فروزید و به انتظار پایان دهد.

او هم از محیط‌های جهنمی رفع می‌برد و از خلاف
کاریها و خلاف گوئیها و آزارهای ضد انسانی در گداز
است ولی او چاره‌ای جز انتظار روز موعد اندارد رسالت او
شمشیر و خون است که باید در شرائطی انجام پذیرد که
جماعه‌های انسانی در لب پرتوگاه سقوط کامل قرار
گرفته و همان‌طور که روایت می‌گوید «سراسر جهان ستم
و بعدها لقی فرا گرفته باشد» ولی در عین حال در کنار اجتماع

انسانی خویش را در غمها و نگرانیها شریک ساخته و با نهضت‌ها و شعارهای زنده داصل اسلامی همکاری مینماید و به خفتگان و قن پروران تاریخ که بخاطر رفع مسئولیت از خود، آئین و مکتبش را منفی جلوه داده و همه مسئولیت‌ها را به دوش او انداخته‌اند هشدار میدهد و به ایشان فریاد می‌زند که شما هم مسئولید زیرا اسلام را پذیرفته و خود را مؤمن می‌دانید؛ باید آگاه باشید که اسلام تعهد‌آور و انتظار که بکی از ثمره‌های او است غیر از این نیست.

کسانی که مسئله انتظار را از دید منفی می‌نگردند در برابر این مسئله زنده و سازنده گرفتار اشکالات و پرسش‌هایی می‌شوند که عبارتند از:

۱- چگونه می‌شود بیک انسان بیش از ده قرن زندگی کند و این عمر ادامه یابد کریز از قانون طبیعی که هر انسانی را با گذشت زمان بمرگ نزدیک می‌سازد چگونه برای مهدی امکان پذیر است؟

۲- چگونه خداوند برای مهدی امتیاز خاصی در نظر

می گیرد و قانون طبیعی عمر و گذشت زمان که مایری و مرگ
همراه است در باره این موعد جهانی تعطیلی میکند؛ و عودی
که از نظر ساختمان جسمی و بشری با دیگران فرقی ندارد
و بسان دیگران در جامعه کنونی زندگی میکند و با گذشت
زمان عمر را پشت سر میگذارد و ابابا فاعلایمات جهان متاثر
میشود.

۳- وقتی که منجی جهانی فرد خاصی در نظر گرفته شود
که فرزند امام یازدهم باشد که در سال ۲۵۶ه تولد یافته
و در سال ۲۶۰ه پدرش (امام حسن عسکری ع) وفات یافته
و در زمان وفات پدر کودکی بوده که سنش از ۵ سال تجاوز
نمی کرده و در این سن بخوبی توانسته از مکتب بارور پدر
بهره برداری نماید چگونه میتواند در آینده آقینی زاره بری
نماید که احتیاج به یافش فوق العاده فکری و علمی دارد؟

۴- چگونه می شود به رهبری ایمان داشت که حات
وزندگی او بصورت یک فرضیه بدون اینکه متنکی به دلیل
علمی باشد ارائه شده و مدرک تنها روایاتی است که

از پیغمبر دائمه رسیده و این مدارک شرعی در برابر اساس و قوانین مسلم عالمی طبیعی قانع کننده نمیباشد.

۵- یک فرد به هر قدرت و نیروئی که باشد برایش امکان پذیر نیست که خود به تنهاei یک جهش و تحول عمیق اجتماعی ایجاد کند و ملت‌هارا به مرحله‌ای از تاریخ رساند که باید با مرور زمان و حرکت تاریخی به آن درجه رساند.

۶- چگونه برای یک فرد امکان پذیر است که غولهای قدرت و ستم جهان درهم کوبد و بایک حرکت سریع بر همه نیروها پیروز شود و دست ستمگران تاریخ که سالها درسایه قدرتهای نظامی و سیاسی و اقتصادی رقبا و مخالفین خود را نابود ساخته و وحشت و هراس در دلها ایجاد کرده کوتاه سازد و بجای قوانین ظالمانه تحمیلی مقررات عدل انصاف جایگزینش سازد.

اینها پرسش‌هایی است که پاره‌ای از مردم ناآگاه به نهضت وقدرت مهدی میکنند و ما با توفيق الهی می‌خواهیم تا آنجا

که قدرت قلم در این اوراق اجازه دهد به این پرسشها
بطور اختصار و فشرده پاسخ دهیم.

چگونه مهدی عمر
طولانی دارد؟

آباممکن است مهدی چنین عمر طولانی نماید عمری
که در حدود ۱۱۴۰ سال مساوی با ۱۴ برابر عمر انسان
طبیعی که از دوران کود کی تا دوران پیری و مرگ می باشد؟

پاسخ :

کلمه امکان می توان به سه صورت فرض کرد .

۱- امکان عملی

۲- امکان علمی

۳- امکان منطقی و فلسفی

مرادبه امکان عملی امکانی است که برای انسان
انجام آن عملی شود مانند اینکه انسان امروز می تواند زیر
دریا زندگی کند و آسمان را مسخر قدرت خویش سازد و به

کرده‌ماه قدم کذا داد

۲ - امکان علمی آن است که هنوز قدرت علمی بشر
نتوانسته به کارهایی که مورد توجه او است بر سر دلی
گسترش علم و کشف مجهولات به او چنین امکانی را
می‌دهد که یک روز به آرمان خود لباس عمل بپوشد.

مانند تسخیر کره زهره و خورشید که هنوز برای
دانشمندان فضائی حل نشده و دانشمندان در اندیشه این
هستند که برای موشکهای فضانور دخود راهی بیابند که از
بکطرف قدرت سرعت آنها را زیادتر ساخته و از طرف دیگر
ساختمان موشک از جنسی باشد که اشعه و نور ذوب کنمده
خورشید او را نابود نسازد این ایده که چه هنوز بمرحله عمل
نیامده‌ولی قدرت علمی فضائی ایشان، که قلب فضا را شکافت
و تئوری تسخیر ماه عملاً انجام گرفت چنین امکانی
رامی دهد که تسخیر کر و خورشید و کره زهره روزی عملاً
انجام کیرد.

۳ - مراد به امکان منطقی و فلسفی آن است
که عقل او را محال می‌شمارد مانند تقسیم سه پرتفعال بدون

کسر به دو نصف.

در اینجا عقل چنین قضاوت را دارد که چون سه پرتهال فرد است تقسیم آنها به نصف مساوی امکان پذیر نیست زیرا چنین تقسیمی لازمه عدد زوج است در حالی که خود، فرد است تبیجه اینکه لازم می‌آید که سه پرتهال هم زوج باشند و هم فرد و این تناقض است و تناقض از نظر منطق و فلسفه معحال است.

ولی داخل شدن در آتش بدون سوزندگی بار قتن به کر و پر حرارت خوردشید. حال منطقی و فلسفی نیست زیرا اگر ما فرض کنیم:

«جسمی که حرارت کمتر دارد نمی‌تواند از جسمی که حرارت بیشتر دارد حرارت بگیرد تا خود رادر حرارت مساوی با او سازد».

فرضی مخالف با قانون علمی تجربی که چنین چیزی را ثابت کرده نموده‌ایم ولی در فرض خود تناقضی نمی‌یافیم ما می‌دانیم که دامنه فعالیت و گسترش امکان منطقی بیشتر از امکان علمی است و امکان علمی بیشتر از

امکان عملی.

در این صورت شکی نیست که ادامه عمر انسان و رسیدن به هزاران سال امکان منطقی و فلسفی دارد و عقل این را م الحال ذمی شمارد و تناقضی هم در اوراه ندارد.

همچنان شکی نیست که ادامه عمر انسان به هزاران سال امکان عملی را ندارد و مانند زندگی در دریا و رفتن بکره ماه نیست که عملاً ثابت شده باشد.

زیرا مامیینیم که بشر با آن قدرت علمی بهداشتی و فیزیولوژی با آن تلاش شبانه روزی خود هنوز توانسته عمر خود را بیش از عمر طبیعی بسازد.

ولی امکان علمی چنین چیزی را مجاز نمی‌شمارد و این نظریه را رد نمی‌کند زیرا داشت فیزیولوژی ثابت کرده که ساختمان بدن از میلیاردها سلول و یاخته تشکیل شده که با مرور زمان سلول‌های پیر و فرسوده از بین می‌روند و سلو لهای جوان جای آنها را می‌گیرند و با این برنامه حیات ادامه می‌یابد آنچه انسان را فرسوده می‌کند و سلو لهارا از فعالیت و کار بازمی‌دارد و مرگ به مراد می‌آورد دشمنهای

خارجی انسانند سمومات و میکرها مضرند که از راههای مختلف وارد بدن میشوند و بینک و نزاع با سلولها برخواسته و آنان را فرسوده و ناتوان میکنند و گاهی آنان را شکست داده و مرک به مرآه میآورند.

وقتی که پیری و شکست و مرک نتیجه پیکار سلولها با عوامل و دشمنان خارجی باشد قانون علمی طبیعی و فیزیولوژیکی این اجازه را میدهد که در صورت نبود پیکار ادامه حیات امکان پذیر است.

ضافاً به اینکه دانشمندان فیزیولوژی بر همین اساس ثابت کرده‌اند که پاره‌ای از افراد درسن جوانی پیرو شکسته میشوند و چار پیری زودرس میگردند و پاره‌ای درسن پیری طراوت و جوانی خود را ازدست نمی‌دهند.

تا آنجا که گروهی از فیزیولوژیست‌ها با آزمایش عملاً ثابت کرده‌اند و عمر پاره‌ای از حیوانات را به چند برابر عمر طبیعی زسانده‌اند.

در این صورت طول عمر انسان و ادامه حیات در قرنها مختلف امکان منطقی و علمی دارد.

وای هنوز قدرت علمی بشر با آنهمه تلاش پیکر
توانسته این نظریه را عملاباشهات بر ساند.

اینچااست که طول عمر مهدی از دید کاه علم و فلسفه
اعجاب انگیز و شگفت آور نیست جزا اینکه این ایرادی ماند
که چگونه مهدی تو انسنه است این نظریه علمی را برای
خود در قالب عمل دیزد درحالیکه دانشمندان در این وادی
سر گردانند و بجهائی فرستیده اند.

در پاسخ باید گفت :

اولاً همانظیر چنین عملی را در تاریخ علمی انسانی
می یابیم زیرا ما بخوبی درک میکنیم که دانشمندان مالها
برای کشف یک معما و راز علمی کوشیده و بجهائی فرستیده اند
ولی یک نفر دانشمند با تلاش مدام خود در مغزش یک جرقه
علمی زده و آن راز را کشف کرده و انسانها را از مرگ نجات
داده است مانند کشف پارهای از داروی دردهای مرگزایها

کشف داروی ضد سرطان در آینده.

دانشمندی که با اند اوخته های علمی خود به کشف
یک راز علمی میرسد و دانشمندان جهان را به اعجاب و شگفتی

و ادراز میکنند و نظریه های علمی را عملاً نشان می دهد برای ذیگران قابل قبول نیشود و ابهام و ابرادی دافکاز نمی کذارد.

چگونه برای مهدی (ع) که ذخائر علمیش از جانب خداوند آگاه است امکان چنین کاری نباشد اوقبل از آن که قدرت علمی داشمندان این راز را کشف کند و پس از صدها سال تلاش علمی به او دسترسی یابد درسایه آگاهی و بینش الهی را هصد ساله را در یک لحظه میرود همچنان که این راه جد بزرگوارش رسول اکرم اسلام با شاره حق پیمود و در یک لحظه از مسجد الحرام بمسجد اقصی شتافت (۱)

رازی که در آنروز بفرمان حق بدست پیغمبر اسلام عملی گردید و پس از صدها سال علم توانست با دسترسی یابدو با آن راز آگاه شود.

ضافاً بر این، قرآن نمونه هایی را از قدرت توانای خداوند نشان میدهد که آنان درسایه وحی و آگاهی الهی

۱- سبحان الذي اسرى بعده ليلامن المسجد الحرام الى المسجد الاقصى.

به مجھو لانی راه یافته اند که قدرت علمی بشر از رسیدن به آنها عاجز است.

مانند نوح پیغمبر که قرآن میگوید:

در میان ملت خود مدت ۹۵۰ سال ماند و پس از طوفان برای خود پیر و انش جهانی جدید ساخت.

در پیان باید بدانیم که طول عمر امام زمان شکفت.

انگیز تراز این نیست که او جهانی ناریک را که در لحظات هر کوئی نیستی است دریک لحظه زندگانی سازد و بسرعت بشمرد ساند و یک محیط ایده‌آل بوجود آورد.

کاری که مصلحان جهان باید صد ها سال رنج به کشند و جامعه را در مسیر تاریخ قرار دهند تا شاید یک محیط مساعد دروشنی بسازند او دریک مدت کوتاه عملی می‌سازد و راه هزار ساله را دریک لحظه می‌پساید.

معجزه و عمر طولانی:

اگر فرض کنیم که قانون طبیعی عمر یک قانون لا یتغیر طبیعی است و عمر مهدی و نوح برخلاف این قانون طبیعی می‌باشد ولی طول عمر و ادامه زندگی برای پادشاهی

از افراد خاص صورت يك اعجاز خواهد بود و آن طور که
قرآن در این باره سخن میگوید:

عمر مهدی يك اعجاز منحصر بفرد نیست زیرا قانون
پیری و شکستگی مهمتر از قانون «انتقال حرارت از جسم
داغتر به جسمی که حرارتش کمتر است تا حرارت آنان
مساوی شود» نیست.

و بدیهی است که این قانون راجع به ابراهیم فهرمان
توحید از کارافتاد و در آن وقت که نمرودیان ابراهیم را
در میان شعله‌های سوزان آتش افکندند خطاب:
یا فارکونی بردا وسلاماً علی ابراهیم (۱)
از من کن ذوالجلال صادرشد و او بدون هیچ آسیبی
از معن که نجات یافت.

یا شکافتن دریا به وسیله موسی و عبور خود و باران
و غرق شدن فرعون و فرعونیان و یا مشتبه شدن عیسی بر
ردمیها در آن وقت که عیسی را برای دار زدن آماده
ساختند و خداوند با انجام يك اعجاز در نظر رومیان چنان

۱ - ای آتش بر ابراهیم سرد و ملایم باش انبیاء - ۶۹

جلوه داد که عیسی به دار آویخته شده وی را از مرگ
رهانید.

با اینکه پیغمبر اسلام در وقتی که دشمنان اطراف
خانه اش محاصره کرده بودند تا وی را بکشند، او از میان
آنهمه جمعیت بیرون رفت بدون اینکه دشمنان حضرتش
را بشناسند و خداوند با قدرت توانای خویش پیغمبر را
از دیده‌های دشمن مستور و پنهان کرد.

همه اینها وصدها نمونه دیگر شواهد زنده‌ای است
که پروردگار برای مدتی قانون طبیعی را درباره کسانی
که خود می‌خواهد تعطیل می‌کنند.

مانند آنکه قانون شیخوخیت و پیری مانند همین حوادث
درباره مهدی بر اساس حکمت و مصلحت خویش تعطیل
فرمود.

زیرا خدای آگاه وقتی مصلحت بداند که باید
شخص مورد نظرش به حیات خود ادامه دهد تا مأموریت
مهمی را که بر عهده اش گذاشته شده به ثمر رساند چنین
کاری را خواهد کرد همچنانکه اگر مصلحت بداند که

ادامه حیات و زندگی را از شخصی بازستاند در حال سلامتی پیوند حیات را قطع میکند.

از این جریانات باید چنین اندیشید که این عمل نقض قانون علمی است زیرا منشأ قانون طبیعی ضروریت روابطی است که بین اشیاء وجود دارد بدین صورت که هر گاه موضوع اول باید دوم هم خواهد آمد و علم در پی آن نیست که بین دو شیئی ضروری علاقه سببی اثبات کند بلکه کارش کشايش و روشن کردن رابطه ها است.

معجزه این کار را می کند که رابطه بر می دارد و موضوع اول را که آمد دوم نمی آید (مانند رابطه بین آتش و سوز) که وقتی آتش آمد سوزندگی نمی آید) در این صورت اعجاز کارش جدا کردن علاقه های سببی از هسبب نیست تا اینرا داشود که اعجاز شکستن قانون لا یتغیر طبیعی است و چرا؟ بلکه یک حالت استثنائی از افتراق و تابع دو چیز بدهی است بدون اینکه لطمہ ای به قانون ضرورت یا رسیدن به یک امر محالی باشد.

اما براساس منطق استقرائی ما با نظرهای علمی

روز همراهیم که می‌کویند استقرار ائمه کارش کشف علاقه و رابطه ضروری بین دو شیئی ظاهر نیست ولی به استمرار تقارن و تعاقب و هماهنگی بین دو شیئی ظاهر وجود تفسیر مشترک دلالت دارد.

و این تفسیر مشترک همانطور که می‌توان در قالب و بر اساس یک فرض ضرورت ذاتی ریخت همانطور می‌توان در قالب و اساس حکمتی که نظام جهان اقتضا دارد و مدام بین ظواهر روابط ایجاد می‌کند قرارداد و همان حکمت و نظام متقن جهانی است که کاهی استثناهایی به وجود نمی‌آورد که به معجزه تعبیر می‌شود.

۲

چرا خداوند به طول عمر
مهدی توجه دارد؟

در این بخش ما به سؤال و پرسش دیگری برخورد
میکنیم و آن اینکه چرا خداوند به این انسان توجه
خاصی دارد؟

چرا تنها بخاطر اوقا نون طبیعی را تعطیل میکند و
برخلاف این قانون عمر او را طولانی میسازد چرا رهبری
انقلاب را به مردمی می دهد که آینده انتظارش را داشته
باشد و بعبارت دیگر فایده این غیبت طولانی چیست؟

پاسخ: بیشتر مردم این پرسش را می کنند و نمی خواهند یک پاسخ مذهبی بشنوند آنان در اندیشه و انتظار
یک جواب علمی هستند.

ما خود ایمان داریم که پیشوایان دوازده کانه

مجموعه منحصر بفردی هستند که امتیازی باهم درجهت رهبری ندارند.

ولی سؤال کنند کان می خواهند بر اساس یک تفسیر و برداشت اجتماعی از این کار آگاه شوند ما براین اساس نظر خود را متوجه خصائصی می کنیم که بصورت فرآوان درائمه طاهرین وجود داشته سپس سؤالی دیگر مطرح می نمائیم و آن اینکه ما بخوبی می دانیم که تا زمان ظهور امام تحولاتی صورت گرفته آیا ممکن است چنین امامی در عصر د کر کوئیهای اجتماعی رهبری آن ملت را به دست بکیرد؟

در جواب باید گفت:

درست است که در عصر درخشش امام تحولات عمیق اجتماعی و علمی و صنعتی صورت گرفته و احتیاج به وجود یک رهبر فوق العاده است.

رهبری که از نظر آگاهی و احساس منحصر بفرد باشد ولی باید دانست که امام همه ارزشها یک رهبر فوق العاده را دارد زیرا امام در آن مدتی که در میان اجتماع زندگی

کرده خود، ناظر تحولات تاریخی بوده و همه این مراحل را که برای دیگران قابل درک نیست خود، حتماً دریافته و همه جنایات تاریخی را از نزد پاک ناظر بوده است در این صورت براساس قانون طبیعی که در این عصر باید رهبر جهانی تمام آگاهیهای دوران تاریخ را داده باشد و نمی‌توان پاک نفر که زاده عصر تحول است این رهبری را به دست گیرد، امام تمام این مراحل تمدن انسانی را که با درخشش و یا تاریکیها همراه بوده کاملاً خود، درک کرده است آگاهی او براساس متون تاریخی نیست که بتوان در اواير اتفاقاً کرد و یا او مانند دانشمند اجتماعی فرانسه «زان ژاك روسو» نیست که سخنانش براساس عصر زیست او باشد و بگوید با این تحولات ممکن است حکومت فرانسه سقوط کند و در عصرهای مختلف تحول به سر برده و دل وجودش آگاهیهای تاریخی عمیقی نهفته است.

داستان اصحاب کهف خود، نمونه کوچکی از این واقعه تاریخی است در آن وقتی که تعدادی از مردان پاک دل و مبارز در زمان حاکمی جنایتکاری زیستند فشارها و

نارا خشیها، آنان را در مشکلات طافت فرمائی قراردادی اس
و نامیدی بر آنها چیره کشت و در پیچه های امید و آرزو
رویشان بسته گردید به غار کوه پناهنده شده و از خدای
خود گشاپش کار را خواستار کشتند.

خداآن داد ایشان را سیصد سال بحالات خواب قرارشان
داد سپس آنان را بیدار ساخت تا ایشان به جایگاه اولی
خود برو گردند و تحوّلاتی را که در این دوران ایجاد شده است
بینند و از سقوط و نابودی دوران گذشته و تاریخ و پیدایش
دوران جدید و عصر آغازی اطلاع پیشتر یابند، دورانی که
دیگر ترس و وحشت و لرزش دوران گذشته را نداشت
همه این حوادث که برای اصحاب کهف اتفاق می
افتد برای آن است که خود با دیده های خوش پایان
دوران ستم و جنایت و پیدایش عصر جدید بینند که باطل
در نهادشان بی ارزش و حق نیرومند و استوار گردد.

اگر اصحاب کهف دوران دشوار و سقوط آن دژیم
گذشته را بخوبی آغاز می شوند رهبر آینده جهانی بخوبی
دوران و عصر هائی را که پیشتر گذاشته و بخوبی به تحوّلات

گذشته و سقوط رژیمها و قدرتها آگاهی دارد اضافه بر این تجربه‌هایی که رهبر آینده جهان از تحولات اجتماعی و تاریخی و تمنهای پیوسته^۱ جهان به دست می‌آورد اثر عمیقی در فکر وی ایجاد می‌کند و به رمزهای و شهای اجتماعی و رنگهای مختلف آگاهی عمیقی می‌یابد همه این نتائج و برداشتها برای رهبر آیندهای است که رسالت اسلامی خود را به شرمی رساند رهبری که آگاهیهای تاریخی زمان خود را از مشاهدات خویش به دست می‌آورد و دوران ماقبل خود را از متون اصیل اسلامی.

۳

چگونه رهبر آینده
کامل است؟

رهبر آینده در سن ۵ سالگی بود که پدرش را از دست
داد در این سن طفو لیت چگونه خود را از چشم‌فضیلت سیرا ب
ساخت و آماد کی رهبری پیدا کرد؛

پاسخ:

باید گفت که امام پس از درگذشت پدر؛ مقام
امامت و رهبری امت را یافت و در همان سن تمام شرائط
رهبری از نظر فکر و روح دارا بود و این تنها امامی نبود که در
این سن و شرائط باشد بلکه پیشوایانی هم که قبل از ابد بودند
از نظر سنی خیلی جوان بودند مثلاً امام جواد از زمانی رهبری
امت را یافت که در سن ۸ سالگی بود و حضرت هادی در سن
۹ سالگی و امام حسن عسکری پدر مهدی در سن ۲۸ سالگی

بودند از همه آنها جوانتر و کم سن و سالتر امام مهدی بود
ابنان احتیاج نداشتند که ذخایر فکری و روحی و تجربی
خود را از هیان مردم به دست بیاورند بلکه همه از دریچه‌های علوم
اللهی بدون زحمت و رفع و تجربه به به دست آورده بودند تو پیچ
این مسأله باز کر چند نکته و مقدمه به دست خواهد آمد

۱- خلافت و رهبری ائمه طاھرین بسان سایر قدرتهای
حاکم که از راه توارث یا از راه نفوذ قدرت مانند خلفای عباسی
وفاطمی وغیره به دست نمی آید بلکه بخاطر داشتن قدرتهای
روحی و فکری، لیاقت رهبری آنان را می ساخت و اساس
رهبری ایشان تشکیل می داد، مردم وقتی چنین توسعه و
گسترش فکری و روحی و معنوی از ایشان می دیدند باتعاپیل
و رضایت خاطر ایشان را به رهبری انتخاب می کردند در
واقع از یک طرف یک انتخاب اللهی بود که همه جهات و
شرائط رهبر در وجودشان جمع بود و از طرف دیگر چون مردم
چنین هرتبه و نیرومندی در ایشان می دیدند حکومت و
زماداری آنان را از جان و دل می پذیرفتند.

۲- از آغاز صدر اسلام جهان شاهد سازندگی و قدرت

و بنو غاليه آنان بود مکتب سازند کي و جوشش چشمهاي
فضيلت آنان در زمان امام محمد باقر و امام جعفر صادق که
امكانيات بيشتری حکم فرما بود گسترش فوق العاده ای یافت
تا آنجا که در مکتب و دانشگاه خود صدها نفر از فقيهان
چيره دست و مفسران آگاه پروردش دادند و جامعه اسلامي
با يك حرکت فكري عميق به جلو برند و به مسائل لازم آگاه
ساختند.

از اين رو «حسن بن علی و شا» می گويد من وقتی به
مسجد کوفه وارد شدم ديدم ۹۰۰ نفر دانشمند گردهم
آمدند و همه از جعفر بن محمد سخن می گويند.

۳- گسترش علوم اسلامي و آگاهی علمي مردم چنین
قضاؤت ميکرد که بايد رهبر امت اسلامي از نظر فكري و
علمي از همه بالاتر باشد و در اين شرائط کسی جز بازندهاند گان
رسول الله که وارد علوم و کمال حضرتش بودند نمي بود.

۴- پروردش يافتگان مکتب اهل بيت و رهبران را ستين
اسلام بخاطر اينکه جهشهاي فكري و روحی در توجههاي
مردم ايجاد مي کردن پيوسته با خلفا و زمامداران آن روز

در گیری پیدامی نمودند زیر از مامداران با این بر نامدهای سازنده خود را در خطر سقوط می دیدند آنان هی خواستند توده های مردم در خفغان روحی و فکری و سبکسری بمانند تانفوذ و تسلط و فرمانروائی خود زنده نگهدارند از این رو بخاطر طرفداری از رهبران آگاه و مسئول کشته هی شدند و صدها نفر از ایشان در زندانهای تاریک شکنجه هی دیدند و با همه این فشارها دست از عقیده راسخ و زنده خود که تنها ایمان به رهبری امامان و اهل بیت بود بر نمی داشتند و بار رنجها و مصائب رادر راه حق و انجام رسالت و تعهدات الهی خویش با رضایت خاطر بردوش می کشیدند تا بد خدای خود بهتر و بیشتر نزدیک شوند.

۵- رهبران اسلامی و امامان و پیشوایان بزرگ امت که جانشینان یغمبر بودند خود را از دیگران جدا نمیدیدند و بسان زمامداران جبار تاریخ که در قصرها و منزلگاههای مرفه با بی تفاوتی و بی اعتنایی؛ به خوشگذرانی و عیاشی مشغول نمی بودند بلکه پیوسته خود را در رنجها و شکنجه های مردم بی سلاح شریک می ساختند جز آنکه قدرت حاکمه

ایشان را در زندان بر دویا بعید شان سازدو با این وسائل رابطه آنان را با توده های مردم قطع کنند ماهمه این نمونه ها رادر میان دوایانی که محدثین اسلامی نقل کرده اند در می باشیم به اضافه اینکه نامه هایی که امامان به کلاع خود می نوشند و یاد آور یها فی که می کنند و سخنرانی که به دوستان خود در وقتی که از طریق مکه پس از انجام مراسم حجج به ملاقات شان می شتافتند می گفتند همه نمونه ها و الگوهای انجام رسالت و وظیفه دینی رهبران راستین است.

ع- زمامدارانی که معاصر بالائمه طاهرین بودند از رهبری فکری و روحی آنان بیم داشتند و خود را در خطر سقوط می دیدند از این رو باشدت می کوشیدند که مقام رهبری را از ایشان بگیرند و یا رابطه آنان را با مردم قطع کنند برای انجام نظر خود از هیچ جنایت و ستمی کوتاهی نمی کردند و با سنگدلی و خشونت امامان را آزار می دادند در نتیجه مردم آگاه و دوستان و فادار را خشمگین می ساخت و شور و احساسات آنان را برو می انگیخت.

از آنچه که از وظائف رهبر و انجام رسالت و پیروزش

یافتن توده‌های مردم به دست ایشان کفته شد، به دست
می‌آید که امامزاداردهم که در عصر پدرش در سنین طفولیت
بود تمام شرائط امامت و رهبری امت را دارا بود چگونه
می‌توان پذیرفت که آن کودک بدون داشتن آن شرائط دعوی
امامت و رهبری کند و همه‌ذاشمندان و مردم آگاه که پیر فرش
یافگان و آشنا یان به شرائط رهبری اسلامی بودند دعوی
او را پذیرند و او را به رهبری قبول کنند، مردمی که از
نظر آگاهی و پیداری خود جبهه‌های سازنده اجتماع بودند
و به قواعد و اساس و بنیان اسلامی آگاهی کامل داشتند
چگونه می‌توان پذیرفت که امام خردسال از نظر فکری
و ایدئولوژی هم خردسال باشد و لی در خلال مدت زیاد
و امامت هیچ‌چگونه خلاف ؛ انحراف فکری و روحی از روی
مشاهده نشود و مردم آگاه و دارد از فکر کودکانه و نارسای
او مطلع نگردند و یا اینکه زمامداران که قطه‌هدف و برنامه
خود ناابودی این دودمان فرارداده و صدھا داشمند و ادیب
بها استخد ام و مزدوری در آورده و به دنبال نقطه‌های ضعف
رهبر امت اسلام می‌کشند هیچ بھانه‌ای از نظر فکری و علمی

وایده‌ای نیابند همه‌اینها خودشانگر لیاقت‌رهبر خردسال است امامی که از نظر سن کودک ولی از نظر فکر و روح وایدئولوژی همانندی ندارد امامی که قدرت امامت و رهبریش دیده‌های دانشمندان و آگاهان‌هم عصر خودبسوی خوش‌جلب کرده است.

این اولین نمونه تاریخی مکتب الهی نیست بلکه در مسیر رسالت‌های الهی از این نمونه‌ها والکوهای فراوان هستند که قرآن در مواردی از آنان نام می‌برد.

(«ما نند عیسی بن مریم که در کهواره شهادت به بیگناهی مادرش می‌دهد و خود را به عنوان پیامبر و رهبر معرفی می‌کنند و می‌فرمایند :

(قال اني عبد الله آتاني الكتاب و جعلني نبياً)
«آن کودک کفت: همانا من بنده خاص خدایم که مرا کتاب آسمانی و شرف نبوت عطا فرمود» (۱))

و یا پیرامون بحیی می‌فرماید:

(يا بحبي خذ الكتاب بقوه و آتيناه الحكم صبياً)

۱- سوره مریم آیه ۲۹.

« و به یحیی خطاب کرده که نو کتاب آسمانی را
بقوت نبوت فرا گیر و به او در همان سن کودکی مقام نبوت
بخشیدیم» (۱)

۱ - سوره مریم آیه ۱۲۵

۲

چگونه به وجود مهدی
ایمان داشته باشیم؟

پس از آنکه عمر طولانی و لیاقت زمامداری مهدی در دوران کودکی کفته‌یم به‌ایراد دیگری آگاه می‌شویم و آن اینکه همه سخنان، امکان وجود مهدی را می‌رساند و ما بگشند قطعی که وجود مهدی را از دریچه تاریخ اثبات کنند در دسترس نداریم.

پاسخ: انقلاب مهدی و تحول جهان بدست توانایی‌وی از طریق روایات و احادیث نبوی عموماً از طریق ائمه طاهرين خصوصاً وارد شده است روایات و گفناres پیغمبر و ائمه در مرحله و درجه‌ئی است که برای هیچکس شک و تردیدی در وجود حضرت و انقلابش نمی‌گذارد در حدود ۴۰۰ حدیث از

پیغمبر (۱) و ۰۰۰۶ هزار حدیث از ائمه طاهرین ^(۲) پیرامون وجود انقلاب مهدی (سیده) داین رقم بزرگترین گواه و مدرک برای اثبات و زدودن شک و تردید است ما در پیرامون هیچ موضوع بدیهی اسلامی این قدر روايات و مدرک نداریم.

و لی رنگ آمیزی این فکر در امام دوازدهم بوسیله شواهد و مدارک متقن راه را در شنوصاف می‌سازدما این مدارک را در دو دلیل خلاصه می‌کنیم.

۱- دلیل اسلامی

۲- دلیل علمی

۱- در دلیل اسلامی از طریق روایات مختلفی که در دست است، برای هر فردی که معتقد به گفتار پیشوایان مذهبی باشد بخوبی آگاهی شود که مسئله وجود و انقلاب مهدی صورت یک افسانه و خیال نیست بلکه یک حقیقتی است که از راه تجربه تاریخی به اثبات رسیده است.

-
- ۱- کتاب «المهدی» تأليف مرحوم عمومیم آیت‌الله صدر
 - ۲- کتاب منتخب الأثر تأليف داشمند محترم آقای لطف الله صافی

حدهادلیل و روایات اسلامی از پیغمبر و ائمه هدی از
مهدی موعود سخن می گویند و همه بایان روشن اظهار می-
دارند که وی فرزند فاطمه و نهمین فرزند حسین و دوازدهمین
امام است پا توجهی که ائمه به مسأله غیبت حضرت داشتند
از بیان و شرح صفات و شرائط غیبت و شرائط ظهور آنحضرت
چیزی فرو گذار نکرده اند.

نهایاً کثیرت و فرادانی روایات نیست که شاهد و گواه
این مسأله است بلکه قرائن و نشانه هایی در دست است که
اساس روایات را محکمتر می سازد.

روایات مجموعاً از کتب معروف و متفق شیعه و سنی
بوده اند و بیشتر روایات نبوی در کتب معروف بخاری و
مسلم و قرمذی و ابی داود و مسند احمد بن حنبل و مسند رک
حاکم می باشد هنافاً بر اینکه روایتی را که بخاری از پیغمبر
نهل می کند که تعداد خلفای خود را منحصر در دوازده امام
می کند خود در زمان امام جواد و امام هادی و امام حسن
عسکری می زیسته و این خودنشان کر آن است که روایت
از پیغمبر نقل شده زیرا قبل از آنکه تعداد ائمه به دوازده

نفر برسد پیغمبر خلفای خود را در دوازده نفر منحصر ساخته است که خود بخاری با یازدهمین از آنها معاصر بوده است و این روایت و مشابه آن انعکاسی از واقع نمیباشد زیرا قبل از تکمیل عدد دوازده امام^۱ این حدیث در کتب روایات اسلامی منفکس بوده است و این خود نشانگریان یک حقیقت و تعبیری است از طرف خداوند که بوسیله فردی که سخناوش بر اساس وحی الهی است و هیچگاه روی اغراض شخصی و هوای پرستی سخن لکفته یان شده است آغاز این عدد امام علی بن ابی طالب و پایانش مهدی منتظر فرزند امام حسن عسکری است.

۲- دلیل علمی :

این دلیل نتیجه تجربه هفتاد ساله مردمی است که در زمان غیبت صغری زندگی کی میکرده‌اند. در این مرحله که آغاز زندگی کی اهام مهدی، رهبر امت اسلامی را تشکیل میدهد. امام بصورت ظاهر از دیده‌های مردم پنهان بود ولی با قلب و فکر خود بایاران خودش هم آهنگ و همراه بود.

در این زمان که غیبت فاکھانی صورت یافت ملت
اسلام در یک حالت بحرانی سختی فراز گرفت زیرا مدنها
چنین عادت کرده بودند که مستقیماً با امام و رهبر خود در
تماس باشند و مشکلات و وظائف خود را مستقیماً از امام به
پرسند و جواب بگیرند ولی با این شرائط دشوار امام یک
لحظه از امت اسلامی غافل نبود و تمام دستورات و مشکلات
امت را بواسیله نائبان خاص خود بمردم میرساند در این مدت
هفتاد سال چهار نفر نیابت خاصر را بعهده داشتند که بعنوان
رابط در تماس بودند.

این چهار نفر عبارت بودند از:

- ۱- عثمان بن سعیدالعمری
- ۲- محمد بن عثمان بن سعیدالعمری
- ۳- ابوالقاسم الحسین بن روح
- ۴- ابوالحسن علی بن محمدالسمری

این چهار نفر هر کدام بر ترتیب پس از مرگ هر کدام
جای دیگری را میگرفت و هر سؤال و مسئله‌ای را که از
طرف شیعیان مطرح میشد با امام میگفتند و پاسخ را شفاهانی یا

کتاب میگر قند و به آنان میز ساندند تمام نوشته ها با یک خط
و با یک سیستم خاص از طرف حضرت صادر شده است.

سری که آخرین نائب بشمار میرفت پایان مرحله
غیبت صغیری و آغاز غیبت کبری را بمردم اعلام داشت و
گفت :

در این مرحله هیچکس با امام تماس نخواهد داشت و
بعنوان رابط بین حضرت و مردم نخواهد بود در این دوران
شیعه باید مشکلات خود را با نائبین عام که مجتهدین
جامع الشرائط هستند در میان گذارند یعنی با مجتهدین
که در کارهای دینی و دیلایی مردم آگاهی و بیان داشته
در تماس باشند تا آنان کتاباً یا شفاهًا بحل مشکلات
پردازند و برای کشورش و شناسائی اسلام بکوشند و حافظاً
و نگهدارنده نسل پیدار و آگاه اسلام بوده و در راه پنشرفت
هدفهای مقدس اسلامی با توده های آگاه هنگاری کنند
وراهنمای ایشان باشند.

در مدت هفتاد سال که نائبین خاص رابط بودند
کوچکترین خلافی در گفتار و عملیات اشان مشاهده

نگردید.

آیامی توان تصور کرد که آنان هفتادسال بدور غو
خلاف مسأله نیابت را تعقیب کرده باشند؟
چنین تصو رو فکری در شیوه زند کی آنان راه نخواهد
داشت چگونه می توان این اختصار را داد در حالیکه در این
مدت همه در یک مسیر و با یک ایده و رأی و با یک منطق بدون
اینکه رابطه ای بین آنان باشد از جانب امام با مردم سخن
کفتند.

اگر واقعیتی درین بود مسلمًا در این مدت لغزشها ای از
نظر گفتار و فکر و عمل از آنان سرمی زد که در نتیجه
توده اسلامی را به رفتار خود بدین می ساختند در
حالیکه در این مدت همه از اعتماد و اعتقاد و ایمان مردم
بر حوردار بودند.

از نظر علمی بر اساس حساب احتمالات چنین چیزی
محال است که دروغی را بایک شکل خاص به مدت هفتادسال
در میان زندگی مردم راه باید و مردم با اطمینان و اعتماد
قوی به آن بنگرند.

همچین حریان غیبت صفری ها نند تجربه علمی
حریان ولادت و زندگی و غیبت و نیابت عام در حصر غیبت
کهروی برای ماثبات میکنند.

و نشان می دهد که امام مهدی به علی خود را به
مردم فرمی شناساند قادر وزیر که فرمان شناسائی را بگیرد.

چرا امام زمان در مدت
غیبت قیام نکرد؟

چرا اما مزمان در خلال مدت غیبت ظهور نکرد؛ فردی
که خود را برای نجات جامعه از فساد آماده ساخته چه عاملی
اور از این کار باز هی دارد و او را برای مدت هفتاد سال رابطه
مستقیم خود را فطع می کند پس در مرحله غیبت کبری برای
مدت نا معلومی بکلی رابطه خود را با جامعه می برد در
حالیکه قیام حضرت در دوران غیبت صفری واوائل غیبت
کبری از نظر موقعیت اجتماعی بهتر بود زیرا نیروی حاکمه
آن روز از نظر تجهیزات و قدرت نظامی به درجه امر و فرماندهی
بود در نتیجه قیام با موقیت بهتری صورت می گرفت؟

پاسخ: تحول اجتماعی و نجات توده‌های ستمدیده از
سلطه جباران تاریخ شرائط و زمینه‌های مساعدی می خواهد

انسان ممکن است در اندیشه این باشد که وقتی دسالت و
اموریت الهی باشد و نیروی لا یزال الهی در کار فعالیت کند
دیگر چه احتیاجی به عوامل و شرائط خاص مادی است ولی
باید داشت که تمام تأییدات و کمکهای الهی از دریچه
عوامل مادی صورت می‌کیرد و عوامل غیبی با عوامل مادی
مر بوطند به همین خاطر جهان ۵ قرن از دوران جاهلیت
پشت سر گذاشت تا زمینه مساعدی برای دسالت حضرت
محمد ﷺ به وجود آمد یعنی در آن روز جهان تشنگ و
آماده پذیرش یک نجات بخش الهی بود.

این مطلب بدیهی است که نهضت وقتی به نمر می‌رسد
که جامعه پشتیبان و خواستار آن باشد یعنوان مثال تحولی
که لئین رهبر انقلاب آلمان ایجاد کرد و در درسیه به پیر وزیر
رسید قسمت مهمش زمینه مساعدی بود که جنگ اول جهانی
برایش فراهم ساخته بود.

سنت و شیوه الهی چنین است که خداوند همیشه از
طریق علل و اسباب و ایجاد زمینه‌های مساعد کار می‌کند در
آغاز هر یک جو مساعد و مناسبی ایجاد می‌کند سپس تحولی و تغییری

که خواستار است صورت میگیرد مانند آمدن اسلام پس از
مدتی که قدر و فاصله ایجاد شد و همان قدر یک فضای جو
مناسب برای اسلام ایجاد کرد.

این عمل با عمل اعجاز که در مواردی خاص صورت
میگیرد فرق دارد در آن حالت ووضع بحروانی و تصمیمات
ناکهانی موارد خاص و استثنائی است که کار یا یک تحرک و
جهش صورت میگیرد و امدادها و کمکهای غیبی روی عوامل
و شرائط طبیعی و عادی صورت نمیگیرد بلکه غنایات الهی
صورت یک جرقه و جهش ایجاد میشود مانند سرد شدن
آتش نمرودیان برابر ابراهیم یا از کارافتادن آن دست مرد
یهودی که بالای سر ییغمبر اسلام شمشیر بر گنه کشید؛ یا
وزیدن باد سهمگین بر کفار و مشرکین که در چنگ خندق
و ایجاد روح قرس و وحشت در دلها ایشان و شکست و
وپراکند کی آنان.

براین اساس قیام مهدی ﷺ بر اساس یک جریان
طبیعی صورت خواهد گرفت از آنجا که امام منتظر رسالت
اصلاح جهانی در بردارد باید تمام جهان آماد کی یزد پرش

نه هشتش داشته باشد زیرا اگر تنها لیاقت رهبر وجود زمینه
مساعد منطقه‌ای شرط بود در عصر پیغمبر اسلام وجود داشت
و در آن زمان چنین اصلاحی به دست توانای آنحضرت
صودت میگرفت ولی چون رسالت و حامیت جهانی مهدی
بصودت خاصی است باید جهان دستخوش يك تحول دائمی
دار گردد، ظلم و ستم و افسردگی سراسر جهان فرا کیرد
فشارهای همه جانبیه توده‌هارا در میز یک انفجار قرار دهد
تا با يك فریاد مصلح جهانی، عقده‌ها منفجر شود و توده‌ها
دست نیاز بسوی او دراز کنند و همکی رسالت او را پذیرند.

با این آگاهی آن سؤالی که انسان از خود میکند
که چگونه امام با نیروی نظامی و تسليحات جنگی جهان
امروزه هشتش به نمر می‌رسد حل میگردد زیرا قدر تهای
جهان بزرگ گرچه از نظر قوای نظامی و شاخ و برگها و
تسليحات جنگی غنی هستند ولی جهان گرفتار یک شکست
روحی است و با ویرانی اساس روح انسانی انسانها چگونه
می‌توانند از این شاخ و برگها بهره برداری کنند؟ روزی

که همه مردم جهان آرامش روحی خود را ازدست داده
و در حالت حیرت و سرگردانی بسیاری برند دیگر تسلیحات
جنگی برای انسانها سودی ندارند.

ل

چگونه چنین رهبری میتواند

با پیروزی این دوره را پایان رساند؟

به دنبال پرسش‌های گذشته سؤال دیگری مطرح
می‌شود و آن اینکه یک انسان هر قدر هم که نیرومند باشد
آیا می‌تواند این دوره بزرگ را به پایان رساند آیا تنها
همین انسان است که تحول و حرکت آفرینشی دارد؟

پاسخ: این پرسش بر اساس این نظریه استوار است
که انسان عامل ثانوی است و نیروهای مادی که او را در
برگرفته عامل اساسی است و انسان به هر نیز وئی که باشد
باید به این عوامل مادی توجه داشته باشد.

ما در جاهای دیگری از نوشهای خود گفته‌ایم که
تاریخ دو قطب در بردارد:
۱- انسان.

۲- نیروهای مادی که او را دربر گرفته.

همانطور که نیروهای مادی در انسان اثر می‌گذارد و او را دگر کون می‌سازد انسان هم در نیروهای مادی اثر می‌گذارد و عامل تغییر و دگر کونی می‌شود.

اگر فرض شود که حرکت از ماده آغاز می‌شود و به انسان پایان می‌پذیرد به همان صورت و مقدار از انسان هم حرکت و تغییر نسبت به ماده ایجاد می‌گردد.

در این صورت انسان و ماده هر دو در سیر تحول تاریخ مؤثرند بخصوص اگر ما رابطه غیبی و آسمانی انسان را بحساب آوریم در این صورت رابطه غیبی و آسمانی نیرو-مندترین عامل تحول و دگر کونی تاریخ است چنانکه این عامل در تاریخ پیامبران به چشم می‌خورد حضرت محمد ﷺ بر اساس رابطه الهی و غیبی به تنهائی یک حرکت عمیق تاریخی ایجاد کرد و لارمدت کوتاهی تمدنی را آفرید که هیچ عوامل مادی که وی را دربر گرفته بود چنین دگر کونی نمی‌توانست به این سرعت پیافریند و آنچه

که تحول و تغییر به دست پیغمبر بزرگ اسلام صورت گرفت
می‌تواند به دست رهبر آینده بشر که از دودمان او است
صورت گیرد.

در عصر مهدی تحویل
چگونه است؟

در پایان به آخرین سؤال می‌رسیم که چگونه قانون
حق و عدالت اجتماعی بر ظلم و ستم پیر و زمیشود؟
پاسخ: برای آشنازی به پرسش، احتیاج به آگاهی
روز ظهور مهدی و خصائصی که در آن روز وجود دارد می‌
باشد تا آنکاه به تحولاتی که در آن عصر صورت می‌گیرد
آگاه گردیم چون ما به درستی از آن روز آگاهی نداریم
نمی‌توانیم بر اساس یک آگاهی علمی قضات کنیم که چه
می‌توان بر اساس فرضیات و تصورات فکری و ذهنی قضات
گرد.

تنها سخنی را که به روشنی می‌توان گفت این است
که تجربه‌های تاریخی از تحولات بزرگ و عمیقی که در منحص

انسانی و تاریخ بشری واقع شده به ما هشدار می‌دهد که آن زمان آمادگی پذیرش یک رسالت جدید و نوادرد یعنی یک فضای باز و آماده روحی در جامعه به وجود می‌آید زاین خود نمره طبیعی تضادهای تاریخی است که قطع روابط معنوی و جدائی از خداوندو کردن بسوی فساد و تباہی یک هیئت آماده به وجود آورده و آتشی را مشتعل ساخته که همه را در سوز گذاز گذاشته است در این میان نور امید می‌درخشد و انتظار به پایان می‌رسد و مهدی برای انجام رسالت، خود را آشکار می‌سازد و با حمایت هواخواهان و تووهای محروم و مستبدیده شعله‌های فساد خاموش می‌کند و بجای مقررات ظالماهه و وحشیانه عدالت اجتماعی جایگزینش می‌سازد در آن روز دیگر از انحرافات و تعادلات و بدیها و ناامنیها خبری نیست همه جنبه‌گان با خیالی راحت و آسوده در سایه حکومت عادلانه مهدی به زندگی خود ادامه می‌دهند.

به انتظار آن روز